POKROVITELJ 47. VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI

Kolinda Grabar-Kitarović
Predsjednica Republike Hrvatske / President of the Republic of Croatia

FINANCIJSKU POTPORU OSIGURAVAJU

Zlatni sponzori:

Srebrni sponzori:

Ostali sponzori

Brandovi

Medijski pokrovitelji

Ustanove, institucije i agencije partneri festivala

Magyarország Nagykövetség
Veleposlanstvo Mađarske

Institut Balassi
Mađarski Institut u Zagrebu

Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary

47. VARAŽDINSKE BAROKNE VEČERI

Nedjelja, 1. listopada
Galerija Sermage, 11 sati

Koncert uz baroknu kavu

Ansambl Camerata Garestin

Ivana Lazar, *sopran*
Silvio Richter, *violina*
Krešimir Lazar, *violončelo*
Krešimir Has, *čembalo*

Georg Friedrich Händel Devet njemačkih arija
(1685. – 1759.)

Neun deutsche Arien, HWV 202 - 210
Künft'ger Zeiten eitler Kummer
Das zitternde Glänzen der spielenden Wellen
Süßer Blumen Ambraflocken
Süße Stille, sanfte Quelle
Singe, Seele, Gott zum Preise
Meine Seele hört im Sehen
Die ihr aus dunklen Grüften den eitlen Mammon grabt
In den angenehmen Büschen
Flammende Rose, Zierde der Erden

Već naslov *Devet njemačkih arija* sugerira da je **Georg Friedrich Händel**, autor raskošnih opera i oratorija, ušao na područje intimnosti i u svijet duhovnosti ranoga pietizma, pokreta koji se u Sjevernoj Njemačkoj razvijao nakon Reformacije kao još snažnija koncentracija na pobožnost pojedinca. Arije su nastale gotovo istovremeno kao i opere *Julije Cezar, Tamerlano i Rodelinda*. Händel je od 1727. godine živio u Londonu gdje je bio slavljen kao autor talijanskog opernog žanra s herojskim sadržajima i skladatelj uporabne glazbe izuzetne pompoznosti.

Intimne, osjećajne tekstove **Bartholda Heinricha Brockesa**, koji nisu bili niti na talijanskom niti na engleskom jeziku, kao što su to bili tekstovi kasnijih oratorija, već na njegovom materinjem njemačkom jeziku, uglazbio je Händel između 1724. i 1727. godine. Brockesova zbirka pjesama *Irdisches Vergnügen in Gott* (Zemaljski užitak u Bogu) izašla je 1721. godine. Nepretenciozne i samozatajne ugođaje tih pjesničkih iskaza uglazbio je Händel jednako majstorski kao što je znao izraziti i bučnu strastvenost ili virtuoznu raskoš u drugim svojim djelima. Pri tome su ti tekstovi i njihovi uglazbljeni korelati u užem smislu na prijelazu iz razdoblja baroka u vrijeme prosvjetiteljsta u kojemu čovjek u mirnoj ljepoti prirode otkriva Božje tragove i Stvoritelju zahvaljuje hvaleći i slaveći ga. Ugođaji su pri tome ponekad intimno-kontemplativni a ponekad radosno razigrani. Ugodu smirenoga duha zahvaljivalo se uređenosti građanske sredine koju je tadašnja suvremenost definiralo kao najbolji od svih svjetova.

Sve to uvjetovalo je skromnu ukrašenost pjevne linije i jednostavnost ABA oblika, što zapravo Händelovih *Devet njemačkih arija* izdvaja kao posebnost, a sam se je skladatelj ubrzo nakon nastanka tih skladbi ponovno vratio pisanju velikih oblika koji su imali snažnije djelovanje na publiku.

O tim je arijama njemački muzikolog Walther Siegmund-Schulze zapisao: „*Neun deustche Arien*, kako se te skladbe naziva od njihova prvog objavljivanja kod izdavača Hermana Rotha (u Musikalische Stundenbüchern, Drei-Masken-Verlag, 1921.) biseri su Händelove umjetnosti.

Pravo je čudo da su tiskom objavljene tek gotovo dva stoljeća nakon nastanka i tek tada predstavljene široj javnosti. Međutim, iz onodobnih izjava proizlazi da su djelomično bile poznate i rado pjevane, osobito nakon što je pjesnik Barthold Brockes (1680.-1740.) sam podsticao omiljenost Händelovih pjesama koje su preuzete iz prvog dijela njegove poznate zbirke *Irdisches Vergnügen in Gott*, objavljene 1721. godine, tako da je kao povod za objavljivanje drugog dijela zbirke 1727. uzeo učestalost izvedbi Händelovih arija i sastavio trodjelnu *Frühlings-Cantate* (Proljetna kantata), a još je i kasnije, 1743. u sedmom izdanju svojega glavnoga djela spominjao Händelove skladbe kao obiteljsku rado izvođenu baštinu."

Händel je u ovim arijama ostvario uvjerljivu sintezu talijanskog opernog stila s osjećajnom atmosferom stihova Bartholda Heinricha Brockesa i tu su glazbu potpuno opravdano rado izvodili pjevači i crkveni glazbenici. U novim se izdanjima, osobito u novoj engleskoj ediciji stručnjaka za Händelovu glazbu Donalda Burrowsa posebno ističe povijesni kontekst i glazbena pozadina nastanka djela, a daju i vrlo solidne analize teksta i glazbe s ponekim sugestijaam kako bi tu glazbu trebalo izvoditi.

Dr. sc. Zdenka Weber

Ansambl Camerata Garestin okuplja vodeće hrvatske vokalne i instrumentalne interprete glazbe 17. i 18. stoljeća. Osnovan je 2008. godine na poticaj varaždinskog violončelista Krešimira Lazara, uz suosnivače sopranisticu Ivanu Lazar, flautista Danija Bošnjaka te čembalista i orguljaša Krešimira Hasa. Sastavljen je od glazbenika čija bogata iskustva već dulje vrijeme doprinose kulturnom i umjetničkom životu Republike Hrvatske. Taj doprinos članova ansambla već je više puta i prepoznat od strane Ministarstva kulture Rebublike Hrvatske, koje u prepoznatljivoj mjeri i podupire rad ansambla. Ansambl Camerata Garestin već je popraćen vrlo pohvalnim recenzijama, primjerice na središnjem hrvatskom festivalu barokne glazbe Varaždinske barokne večeri. Ansambl je gostovao i na prestižnom međunarodnom festivalu barokne glazbe SEVIQC Brežice, te na Festivalu hrvatske glazbe u Beču, tom prigodom nastupajući u glasovitoj Hofburgkapelle. Ansambl Camerata Garestin je vjerojatno i prvi hrvatski ansambl za staru glazbu profesionalno angažiran u Kraljevini Nizozemskoj (Voorshoten, den Haag, 2014.), a gostovao je i u Bosni i Hercegovini, Slovačkoj, Njemačkoj te Austriji. Članovi ansambla muziciraju na replikama baroknih instrumenata, a također i na povijesnim. Programska smjernica ansambla je prikaz tematskih koncertnih projekata, prikazujući tako vrhunska djela hrvatskih i europskih i majstora visoke renesanse, baroka, galantnog stila, rokokoa, te ostvarenja ranijeg klasičnog stila.